



УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **16942** (13) **U**  
(51) **МПК (2006)**  
**A01C 9/00**  
**A01C 14/00**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ  
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ  
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ  
ВЛАСНОСТІ

## ОПИС ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під  
відповідальність  
власника  
патенту

**(54) МІКРОТРАНШЕЙНИЙ СПОСІБ САДІННЯ КАРТОПЛІ**

1

(21) а200604419  
(22) 19.04.2006  
(24) 15.09.2006  
(46) 15.09.2006, Бюл. № 9, 2006 р.  
(72) Рихлівський Ігор Петрович  
(73) Рихлівський Ігор Петрович  
(57) Мікротраншейний спосіб садіння картоплі, що передбачає садіння садивних бульб в мікрот-

2

раншею з параметрами 30х30 см і довільної довжини шляхом розкладання їх по дну, який **відрізняється** тим, що висаджують бульби на глибину 30 см і загортають не одноразово, а декілька разів - безпосередньо за садінням на 5-6 см і потім 3-4 рази в міру росту рослин, залишаючи щоразу неприсипаними 3-4 верхніх листки.

Корисна модель відноситься до галузі сільськогосподарського виробництва, здебільшого рослинництва (картоплярства) і може бути використана для підвищення урожайності картоплі за рахунок збільшення глибини садіння бульб (до 30см), одночасно і потенційної зони бульбоутворення на рослині.

Відомі два способи садіння картоплі - гребневий і гладкий [1, 2, 7-8]. Гребневий, залежно від природнокліматичної зони, має ряд модифікацій. На Поліссі гребені нарізаються восени або перед садінням, в Лісостепу - восени, або одночасно з садінням, в Степу - восени. Гладкий спосіб - є основним в степовій зоні і в присадибному землеробстві на всій території України [6, 8]. Глибина заробки бульб в ґрунт при гребневому садінні - 6...8см, гладкому - 10...12см [3-4, 7].

Недоліком всіх способів садіння картоплі є жорсткі технологічні обмеження зони потенційного столоноутворення (бульбородної частини підземного стебла) неглибоким (до 10...12см) загортанням садивних бульб. Відомо, що чим глибше висаджена в ґрунт бульба, тим більше зростають потенційні можливості рослини утворювати підземні пагони - столони, на яких формуються бульби. Проте сучасні способи садіння картоплі не спроможні реалізувати відмічену біологічну особливість рослин із-за того, що збільшення глибини заробки насіння погіршує фізичні параметри посадкового шару ґрунту, подовжує період досхового гетеротрофного живлення рослини, а, в кінцевому наслідку, гальмує зростання урожайності [5, 7, 8].

Як прототип прийнято гладкий спосіб, за яким в сучасних технологіях вирощування картоплі передбачається максимально допустима глибина заробки садивних бульб в ґрунт.

Однак за гладкого способу садіння бульбоутворення проходить здебільшого в умовах ущільненого ґрунтового середовища, а отже при частковому кисневому голодуванні, яке, сукупно з іншими негативно діючими факторами, гальмує розвиток і ріст бульб.

В основу корисної моделі поставлена задача вдосконалення гладкого способу садіння картоплі за рахунок істотного збільшення кінцевої глибини загортання бульб без погіршення фізичних параметрів ґрунтового середовища в зоні розташування бульбородної зони рослин.

Винахідницький рівень мікротраншейного способу садіння картоплі полягає в тому, що бульби розкладені по дну, попередньо підготовленої траншеї з параметрами 30х30см і довільної довжини, загортаються декілька разів (порційне): перший раз (безпосередньо після розкладки по дну траншеї) - на оптимальну глибину заробки бульб (5...6см) і в наступних 3-4 рази по мірі росту рослин. За кожного підсипання на денній поверхні залишається 3-4 верхніх листки. В подальшому, після повного заповнення траншеї ґрунтом, виконуються всі агротехнічні заходи характерні для звичайних посадок.

Корисна модель ілюструється результатами експериментальних досліджень:

(13) **U**  
(11) **16942**  
(19) **UA**

Таблиця

Спосіб садіння	Урожайність бульб за повторностями, ц/га				Середній урожай бульб, ц/га	Перевищення St	
	1	2	3	4		ц/га	%
Рік дослідження	2002						
Гладкий - St	194	216	239	165	204	-	-
Мікротраншейний	261	340	295	276	293	89	44
Основні статистичні параметри досліджу	Sx, % = 4,7; V = 22,8%; НІР <sub>05</sub> =					53	21
Рік дослідження	2004						
Гладкий - St	146	174	152	159	158	-	-
Мікротраншейний	221	305	256	249	278	120	76
Основні статистичні параметри досліджу	Sx, % = 4,0; V = 28,2%; НІР <sub>05</sub> =					38	18
Рік дослідження	2005						
Гладкий - St	194	235	193	193	204	-	-
Мікротраншейний	300	408	319	314	335	131	64
Основні статистичні параметри досліджу	Sx, % = 3,8; V = 29,1%; НІР <sub>05</sub> =					46	17
Роки досліджень	2002-2005						
Гладкий - St					189	-	-
Мікротраншейний					302	113	60

Джерела інформації:

1. Волков В.Д., Лисенко О.С. Агротехніка високих урожаїв картоплі. - К.: Урожай, 1978. - 84с.

2. Довідник картопляра / За ред. А.А. Кучка, В.С. Куценка, А.А. Осипчука, В.Г. Батюти. - К.: Урожай, 1991. - 232с.

3. Зінченко О.І., Салатенко В.Н., Білоножко М.А. Рослинництво. - К.: Аграрна освіта, 2001. - 556с.

4. Картопля на Буковині та Галичині (все про картоплю) / А. Денисенко, В. Дроник, В. Гунчак та ін. - Чернівці: Місто, 2004. - 151с.

5. Молоцкий М.Я. Выращивание картофеля при малых нормах посадки. - К.: Урожай, 1986. - 240с.

6. Писарев Б.А. Ранний картофель. - М.: Рос-сельхозиздат, 1980. - 48с.

7. Теслюк П.С. Продовольча картопля. - К.: Урожай, 1989. - 200с.

8. Теслюк П.С., Молоцкий М.Я. Практичні поради картопляру. - К.: Урожай, 1991. - 224с.